

TOKES

Tilinpäätös

Outi Vainio

TOKES puheenjohtaja

Eläinlääketieteellisen farmakologian professori

21.5.2015

*Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

TOKES 1. toimikausi

15.10.2013 – 14.10.2018

- Perustuu 1.8.2013 voimaan tulleeseen koe-eläinlakiin
- Pj + vpj + 13 jäsentä + Eläinten hyvinvointikeskuksen edustaja/t
- Toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä
- Pöytäkirjat
http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/elaimet/tieteellisiintaiopetusta_rkoituksiinkaytettavienelaintensuojelunneuvottelukunta.html
- Riippumaton
- Puolueeton

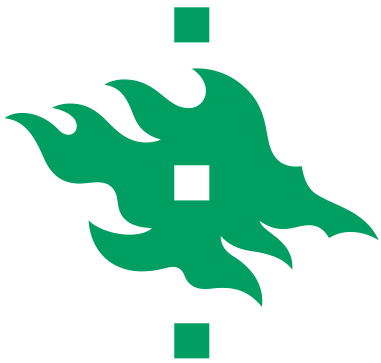
TOKES tehtävät

- Seuraa ja edistää **3R** periaatteen toteutumista
- Tekee ehdotuksia ja antaa lausuntoja **3R** periaatteen edistämiseksi
- Antaa lausuntoja muista merkittävistä toimialan eläinten käyttöä ja hyvinvointia koskevista toimista ja esityksistä
- Kehittää yhteistyötä alan toimijoiden välillä
- Tekee ehdotuksia alan koulutuksen kehittämiseksi
- Osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun
- Pitää yhteyttä muissa jäsenvaltioissa toimiviin vastaaviin elimiin
- Mahdolliset muut tehtävät (MMM)

Mitä TOKES on saanut aikaan?

- Koe-eläinten hyvinvoinnin määritelmä
- Suositus eläinten yksityisille luovuttamisesta
- Selvitys tutkijoiden 3R-periaatteiden tuntemusta
- Suunnitelma ja toteutus 3R-konsortioista
- Järjestänyt ja järjestää koulutusta eläimiä käyttäville tutkijoille
- Järjestänyt ja järjestää hyvinvointiryhmien tapaamisia

Koe-eläinten hyvinvoinnin määritelmä

Hyvinvointi on **eläimen kokemus** sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. Käsitteellä eläimen hyvinvointi kuvataan eläimen vointia, joka voi vaihdella hyvästä huonoon. Eläimen hyvinvointiin vaikuttavat sen mahdollisuudet sopeutua ympäristön tapahtumiin ja olosuhteisiin. Jos sopeutuminen ei onnistu, tai se aiheuttaa eläimelle jatkuvaa tai voimakasta stressiä, rasitusta, käytöshäiriöitä tai haittaa terveydelle, eläimen hyvinvointi heikkenee. Koe-eläinten hyvinvointiin vaikuttavat perimä ja siihen mahdollisesti tehdyt muutokset, terveydentila, elinympäristö, hoito sekä koetoimenpiteet.

Koe-eläinten hyvinvoinnin arviointi

Periaatteet	Kriteerit
Hyvä ruokinta	1 Ei pitkittynyttä nälkää 2 Ei pitkittynyttä janoa
Hyvä elinympäristö	3 Mukava lepopaikka 4 Sopiva lämpötila 5 Liikkumisen helppous
Hyvä terveys	6 Ei vammoja 7 Ei sairauksia 8 Ei toimenpiteistä johtuvaa kipua
Tarkoituksenmukainen käyttäytyminen	9 Sosiaalisen käyttäytymisen ilmeneminen 10 Muiden käyttäytymismuotojen ilmeneminen 11 Hyvä ihmisen ja eläimen välinen suhde 12 Positiivinen tunnetila

TOKES-ohjeistus tieteelliseen käyttöön tarkoitettujen eläinten yksityiselle luovuttamisesta

- Hiiri
- Rotta
- Marsu
- Hamsteri
- Kaniinit
- Koirat
- Seeprakalat

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d21ebd48-5b88-4edc-bc2f-f7bca3a3a7f6/98fb17f9-8d57-4e34-b317-144118a95887/JULKKAISU_20170424070345.pdf

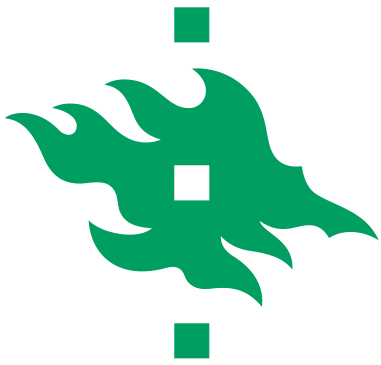

3R:n toteutumisen selvittäminen

TOKES & MMM

Tutkijat ja tieteelliset seurat vastasivat kyselyyn

- Miten 3R-periaatteet toteutuvat tutkimustoiminnassa?
- Millaisia 3R-keinoja on käytössä?
- Miten 3R-keinoja voidaan edistää?
 - ➔ Valtaosa eläimiä käyttävistä tutkijoista tuntee hyvin eläinkokeiden korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen 3R-periaatteet ja niitä edistävät menetelmät.
 - ➔ Koulutus ja hyvinvointiryhmät avainasemassa.
- Tiedote

3R-verkosto perustettu

Kristiina Haasio, Orion Oyj

Tuula Heinonen, FICAM Tampereen vaihtoehtomenetelmä keskus

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto

3R-koulutus

Koe-eläimiä käyttävän tutkimukset eettiset perusteet

22.5.2018 klo 10-16

Haartman instituutti, luentosali 1, avoin tilaisuus

Haartmaninkatu 3

In vitro models

In silico training day

Geneettiset tautimallit ja species selection -koulutus

Hyvinvointiryhmien toiminnan tukeminen

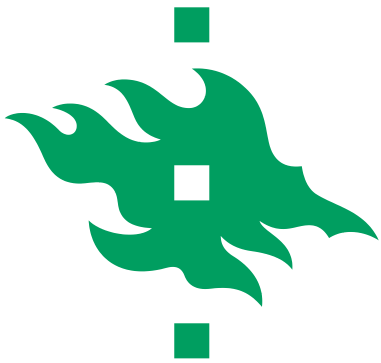
Hyvinvointiryhmien tapaamiset:

3.11.2016

Hoito- ja tutkimushenkilöstön työn tukeminen

6.6.2018

3R-menetelmien tehokas jakaminen

TOKES syksy 2018

Julkinen ulostulo / tiedote eläintenviikolla

